

Nr 23

Utlåtande i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställning angående lån från riksbankens avbetalningslånefond till tjänstemän vid riksdagens verk för förvärv av bostadsrätt i bostadsrättsförening samt därav föranledda ändringar i bankoreglementet.

Fullmäktige i riksbanken har i skrivelse till bankoutskottet den 9 mars 1961 framlagt förslag till vissa ändringar i bankoreglementet varigenom möjlighet skulle öppnas för tjänstemän vid riksdagens verk att erhålla lån ur riksbankens avbetalningslånefond för förvärv av bostadsrätt i bostadsrättsförening i samband med ändrad tjänstgöringsort vid befordran eller förflyttning.

Fullmäktige anför följande.

I proposition nr 151 till 1960 års riksdag framlades förslag till riksdagen angående bemyndigande för Kungl. Maj:t att meddela de föreskrifter och vidtaga de åtgärder i övrigt som erfordrades för genomförande av en bostadslångivning för statsanställda i huvudsaklig överensstämmelse med vad som anförts i propositionen (s. 40—43). Framställningen åsyftade att genom den föreslagna långivningen vinna såväl besparingar för statsverket i form av minskade utgifter för sådana särskilda förmåner, som enligt gällande avlöningsbestämmelser tillkommer statsanställda som får ändrad tjänstgöringsort i samband med befordran eller förflyttning, som fördelar för de anställda och deras familjer. Sedan riksdagen bifallit propositionen utfärdade Kungl. Maj:t den 30 juni 1960 kungörelse (nr 522) angående bostadsanskaffningslån med statlig garanti till anställningshavare i statens tjänst m. m. i enlighet med de huvudgrunder som föreslagits i propositionen.

Jämlikt dessa huvudgrunder må statlig anställningshavare erhålla lån med statlig garanti för förvärv av bostadsrätt inom bostadsrättsförening (statligt bostadsanskaffningslån). Lån må beviljas tjänstemän som i anledning av befordran eller förflyttning erhållit ändrad tjänstgöringsort och som därvid kan medgivas anstånd med ändring av stationeringsort. Även kollektivavtalsanställd kan under vissa förutsättningar erhålla lån. Lån må utgå endast för täckande av kostnader för kontantinsats vid anskaffande av bostadslägenhet genom bostadsrättsförening och må ej uppgå till högre belopp än som motsvarar denna insats och icke överstiga 10 000 kronor. Längsta amorteringstiden är tio år. Låneräntan, som skall vara rörlig, fastställs av generalpoststyrelsen som också har att besluta om beviljande av lån och de närmare villkoren härför. Borgen eller annan säkerhet erfordras icke.

Erhållet bostadsrättsbevis skall emellertid deponeras hos generalpoststyrelsen intill dess lånet är till fullo återbetalt.

I skrivelse den 12 oktober 1960 har Riksbankstjänstemännens förening under erinran om bestämmelserna i nämnda kungörelse anhållit, att fullmäktige ville medverka till att jämväl riksbankens personal skulle bli delaktig av förmåner motsvarande vad som angivits i kungörelsen. Föreningen har därvid ifrågasatt, huruvida ej avbetalningslånefonden kunde tagas i anspråk för ett dylikt ändamål. Föreningen tillägger, att jämväl befattningshavare i riksdagens övriga verk torde ha liknande önskemål som de föreningen för sin del framfört.

Som för tjänstemän vid riksdagens verk i löne- och pensionsavseende gäller i sak samma bestämmelser som för motsvarande tjänstemän vid den Kungl. Maj:t underställda statsförvaltningen, synes det motiverat, att tjänstemän i riksbanken — och även vid riksdagens övriga verk — erhåller för dem likvärdiga möjligheter att få lån för anskaffande av bostadsrätt i samband med befordran eller transport till annan tjänstgöringsort. Jämväl vid riksdagens verk — och då främst riksbanken — kan kostnadsskäl tala för en sådan anordning. Enligt uttrycklig bestämmelse i kungörelsen äger denna emellertid ej tillämpning å anställningshavare vid dessa verk. En lösning av frågan måste också sökas på andra vägar än genom statlig kreditgaranti. I stället torde det vara lämpligt att, såsom Riksbankstjänstemännens förening ifrågasatt, utnyttja riksbankens avbetalningslånefond. Bestämmelserna om utlåning från denna fond meddelas i § 7 bankoreglementet. Dessa bestämmelser kan dock ej oförändrade tillämpas om samma lånemöjligheter för bostadsanskaffning skall beredas tjänstemän vid riksdagens verk som nu tillkommer anställningshavare vid den övriga statsförvaltningen. Enligt paragrafens första moment förutsättes nämligen att för lån från fonden skall ställas säkerhet i form av antingen borgen eller pant i värdepapper eller statlig kreditgaranti. Vidare må, när det gäller andra lån än sådana som utlämnas mot statlig garanti, lånetiden ej överstiga åtta år. Paragrafens första moment bör därför kompletteras så att därav framgår att även sådana lån till anställningshavare vid riksdagens verk, som här avses, må utgå från fonden. Vidare bör ett nytt moment 4 tillkomma, varav framgår att för bostadsanskaffningslån till anställningshavare vid riksdagens verk skall gälla samma förutsättningar och i huvudsak enahanda grunder i övrigt som stadgas i förenämnda kungörelse.

Under hänvisning till det anförda får fullmäktige hemställa, att bankoutskottet ville föreslå riksdagen att från och med den 1 juli 1961 besluta sådan ändrad lydelse av § 7 bankoreglementet, som framgår av härvid fogade bilaga.

Utskottet. Genom den av bankofullmäktige föreslagna möjligheten för tjänstemän vid riksdagens verk att erhålla lån från riksbankens avbetalningslånefond för förvärv av bostadsrätt i bostadsrättsförening i samband med ändrad tjänstgöringsort vid befordran eller förflyttning skulle i detta hänseende likställighet åstadkommas mellan berörda anställningshavare och anställda vid statens verk. Utskottet, som finner den av bankofullmäktige förordade lösningen av frågan lämplig, tillstyrker förslaget. Ändringen av bankoreglementet bör såsom fullmäktige förordat träda i kraft den 1 juli innevarande år.

Aberopande det anförda hemställer utskottet,
att riksdagen må — med verkan från och med den 1 juli
1961 — besluta sådan ändrad lydelse av § 7 bankoreglemen-
tet, som framgår av härvid fogad bilaga.
Stockholm den 18 april 1961

På bankoutskottets vägnar:

K. G. EWERLÖF

Närvarande:

från första kammaren: herrar Ewerlöf, Fahlander, Aspling, Ståhle,
Palm, Torsten Mattsson*, Gorthon och Sjönell*;

från andra kammaren: herrar Andersson i Ronneby, Boija, Regnéll,
Hansson i Önnarp, Carlsson i Tibro, Hagnell, Lindahl och fru Hörnlund*.

* Ej närvarande vid justeringen.

Förslag
till
ändrad lydelse av § 7 bankoreglementet

Nuvarande lydelse

Mom. 1. Från de medel, som använts till riksbankens avbetalningslånefond, äger riksbanken driva utlåning antingen mot säkerhet av borgen såsom för egen skuld eller pant av värdepapper eller mot statlig kreditgaranti.

Mom. 2. Lån mot — — — 20 000 kronor.

Mom. 3. Lån med — — — särskilt stadgas.

Föreslagen lydelse

Mom. 1. Från de medel, som använts till riksbankens avbetalningslånefond, äger riksbanken driva utlåning antingen mot säkerhet av borgen såsom för egen skuld eller pant av värdepapper eller mot statlig kreditgaranti *eller för beredande av bostadsanskaffningslån till anställningshavare vid riksdagens verk.*

Mom. 2. Lån mot — — — 20 000 kronor.

Mom. 3. Lån med — — — särskilt stadgas.

Mom. 4. *Bostadsanskaffningslån må utlämnas till anställningshavare vid riksdagens verk under motsvarande förutsättningar som i 2 § kungörelsen den 30 juni 1960 (nr 522) angående bostadsanskaffningslån med statlig garanti till anställningshavare i statens tjänst m. m. angivits för beviljande av i sagda kungörelse avsedda lån.*

Bostadsanskaffningslån må ej utlämnas till högre belopp eller för längre tid än som är medgivet för lån, vilka utlämnas med stöd av förutnämnda kungörelse.